

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט ד"ר שמואל בורנשטיין

מערער אשרף בדיר
ע"י ב"כ עו"ד תמיר סולומון

נגד

משיב מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה
ע"י עו"ד נגה דגן

פסק דין

1

2

פתח דבר

3 1. בפניי ערעור על החלטת המשיב בהשגה שהגיש המערער על שומת מס עסקאות
4 שהוציא לו המשיב לתקופה שבין 7/2007 לבין 6/2008 בסך של 2,942,964 ₪, בהתאם
5 לסמכותו לפי סעיף 77 לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו – 1975 (להלן: "חוק מע"מ") וכן
6 בגין פסילת ספרים וקנס, בהתאם לסמכותו לפי סעיף 95 לחוק בסכום של 312,647 ₪.

7

רקע

8 2. המערער הינו הבעלים של תחנת דלק בכפר קאסם בשם "סול זול". העסק רשום על
9 שם המערער, אשר אף הצהיר כי הוא שולט בעסק באופן בלעדי (סעיף 3 לתצהיר
10 המערער).

11 3. למערער אח בשם מונדר בדיר (להלן: "מונדר"), אשר עבד גם הוא בתחנת הדלק,
12 בתקופה הרלוונטית.

13 4. בשנת 2008 נפתחה חקירה כנגד מר יניב קנרש (להלן: "קנרש"), מונדר וכן כנגד
14 המערער בשל חשד לביצוע עבירות מס.

15 ביוני 2010 הוגש כתב אישום (ת"פ 39489-06-10) כנגד המערער, מונדר, קנרש, חברת
16 יניב חברה לאנרגיה לישראל בע"מ (להלן: "חברת יניב") וחברת יוקס בע"מ (להלן:
17 "חברת יוקס").

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 על פי עובדות כתב האישום, בשנים 2007-2008 היה קנרש הבעלים ומנהלה הפעיל של
2 חברת יניב, חברת דלק יצרנית המוכרת דלק ללקוחות שונים, וכן מנהלה הפעיל של
3 חברת יוקס, סוכנות דלק המוכרת מוצרי דלק ללקוחות שונים והמוחזקת בשליטה
4 מלאה של חברת יניב, שהינה גם ספקית הדלק המרכזית שלה.
- 5 עוד על פי כתב האישום, בתקופה הרלוונטית מכרו חברת יניב וחברת יוקס דלק
6 למונדר ולמערער ללא חשבוניות עסקה או חשבונית מס כנדרש בסעיף 45 לחוק בסכום
7 שאינו נופל מ-20,419,080 ₪. כן צוין כי בתקופה הרלוונטית מכרו מונדר והמערער
8 דלק ללקוחותיהם ללא תיעוד חשבונאי כדין בסכום שאינו נופל מעלות רכישת הדלק,
9 בצירוף אחוזי רווח שאינם ידועים, בין אם באמצעות תחנת הדלק בכפר קאסם ובין
10 באספקת דלק במישרין ללקוחות, כאשר מונדר היווה הרוח החיה והסמכות הניהולית
11 הבכירה בהחלטות בדבר רכישה ומכירה של מוצרי הדלק.
- 12 בין היתר צוין בכתב האישום כי בתקופה הרלוונטית הגישו מונדר והמערער מדי חודש
13 למשיב דיווח תקופתי, ובסך הכל 11 דוחות תקופתיים, בהם הושמטו במזיד, תוך
14 שימוש במרמה, ערמה ותחבולה, מרבית עסקאות מכירת הדלק, כך שדווח על מכירות
15 בסך כולל של 7,793,300 ₪ בלבד, בעוד שהמכירות בפועל עמדו על למעלה מ-
16 20,419,080 ₪.
- 17 בנסיבות אלו הואשם מונדר בביצוע 11 עבירות שעניינן מסירת ידיעה כוזבת או מסירת
18 דוחות הכוללים ידיעה כוזבת, תוך שימוש במרמה או תחבולה, ואילו המערער הואשם
19 ב-11 עבירות שבוצעו במהלך עסקו בידי שלוח מבלי שנקט בכל האמצעים הנאותים
20 כדי להבטיח את קיום הוראות החוק.
- 21 5. בסוף שנת 2011, הגיעה המדינה להסדר טיעון בתיק הפלילי, במסגרתו **נמחק המערער**
22 **מכתב האישום**, ואילו מונדר הורשע על פי הודאתו בכתב האישום המתוקן, בעבירות
23 על סעיפים 117(א)(7) ו-117(ב)(8) לחוק, שעניינן אי ניהול פנקסי חשבונות או רשומות
24 אחרות שהיה עליו לנהל, או ניהולם בסטייה מהותית מההוראות וכן שימוש במרמה
25 ותחבולה במטרה להתחמק מתשלום מס.
- 26 לפי עובדות כתב האישום המתוקן **בעניינו של מונדר**, הוא רכש את הדלק שמכר
27 ממקורות שונים, בין היתר מחברת יוקס שבניהול קנרש ובגין מרבית רכישות אלו לא
28 קיבל חשבונית מס כדין. עוד צוין כי מונדר מכר את הדלק שרכש ללקוחות שונים מבלי
29 שהוציא להם חשבונית וכי מונדר לא הגיש דיווח על הכנסותיו מקנייה ורכישת הדלק

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 ולא ניהל ספרי הנהלת חשבונות ופנקסים כדין, זאת תוך שימוש במרמה עורמה או
2 תחבולה, והכל במטרה להתחמק מתשלום מס.
- 3 ביום 19.9.2011 הורשע מונדר ודינו נגזר, בהתאם להסדר הטיעון, לעונש מאסר בפועל,
4 למאסר על תנאי ולקנס. לשלמות התמונה יצוין כי אף קנרש, חברת יניב וחברת יוקס
5 הורשעו על פי הודאתם בכתב אישום מתוקן ונגזרו עליהם עונשים שונים, בהם קנס
6 ומאסר לריצוי בעבודות שירות.
- 7 6. בביקורת שערך המשיב אצל המערער נמצא כי המערער לא דיווח על מלוא עסקאותיו.
8 על פי המשיב, בעסק נבדקה תנועת מלאי, וכמויות הליטרים שנרכשו על ידי המערער
9 במחירי קנייה, ללא רווח, הושוו למכירות, כפי שדיווח המערער, כאשר מלאי הפתיחה
10 נקבע בצורה מקילה – בסכום אפס, ומלאי הסגירה נקבע בהתאם לסגירה בפועל
11 שהתבצעה ביום 22.6.08. לדברי המשיב, תנועת המלאי הצביעה על הפרש עסקאות
12 שלא דווח בסכום של 18,986,866 ₪ כשמש העסקאות הנובע ממנו הינו 2,942,964 ₪.
13 כמו כן שומת העסקאות התבססה על משיכות המלאי בפועל, כפי שעלה בחקירה.
- 14 לפיכך, ביום 22.5.11 הוצאה למערער שומת עסקאות לפי מיטב השפיטה לתקופה שבין
15 7/2007 ל-6/2008 בסך 2,942,964 ₪ (קרן המס) וכן הוטל עליו קנס בשיעור של 1%
16 מסך כל מחיר עסקאותיו לשנים 2007-2008 בגין אי ניהול ספרים כדין – בסכום של
17 323,279 ₪. לטענת המשיב, על פי מהות פעילות העסק והמחזור של המערער, היה עליו
18 לנהל ספרים לפי שיטת החשבונאות הכפולה, ואולם בפועל המערער רכש דלק ללא
19 הוצאת חשבוניות מס וללא דיווח כנדרש בחוק, לא ניהל ספר קופה, ספר כניסת טובין
20 לגבי קניות דלק, ואף לא תיעד כראוי את המכירות.
- 21 7. המערער השיג על שומת המשיב ועל הקנס, אולם השגתו נדחתה על ידי המשיב. מכאן
22 הערעור.
- 23
24
- 25 **טענות המערער בתמצית**
- 26 8. מונדר הובא על ידי המערער לעסק מתוך רצון לסייע לו למצוא תעסוקה בשל מוגבלותו
27 כעיוור ולאור העובדה כי היה באותה עת אסיר משוחרר.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 המערער נתן אמונו באחיו מונדר ונתן בידיו סמכויות לפעול בעסק, אך בפועל אחיו
2 מעל באמונו ותחת הרשאה מסוימת שניתנה לו, ניהל עסק משל עצמו, במאובחן
3 מעסקו של המערער.
- 4 9. בכל הנוגע להתנהלות מול קנרש, פעל מונדר מאחורי גבו של המערער. מונדר למעשה
5 הקים עסק משלו בתוך עסקו של המערער והכל מבלי ליטול רשות ומבלי שניתן אישור
6 כלשהו מצד המערער לביצוע פעולות בלתי לגיטימיות.
- 7 המשיב שגה עת ביכר להשית את השומה בתיק דנן כנגד המערער, באשר מכלול
8 הראיות בתיק מלמד כי מונדר היה הדמות האקסקלוסיבית שפעלה בעסקאות שנכללו
9 בגדר השומה. המערער לא נתן יד לפעולות אלו ולא אישר לבצען במסגרת עסקו ולא
10 ידע על מהותן.
- 11 10. שמו של המערער נגרע מכתב האישום שהוגש נגד אחיו- מונדר וכן נגד קנרש וחברותיו.
12 תיקון כתב האישום, תוך הבנה שאין לייחס למערער מעורבות בעסקאות הבלתי
13 כשרות, תיקון שנולד לאחר שהוצאה השומה, מחייב את המשיב.
- 14 11. קרבתם המשפחתית של המערער ואחיו מונדר לא יכולה להוליד אחריות אישית כה
15 גורפת ואבסולוטית, שלמעשה תביא להריסת חייו של המערער לחלוטין, עת ייענש על
16 חטאו של אחיו.
- 17 12. בע"מ (מחוזי נצרת) 56242-05-12 חסוי בע"מ נ' מנהל מס ערך מוסף טבריה (6.3.14)
18 (להלן: "עניין חסוי") קבע בית המשפט כי קנרש ויוקס הואשמו בסופו של דבר רק
19 בכך שסייעו למונדר להתחמק מתשלום מס ולא בכך שהשמיטו מס בעצמם. קרי,
20 הדגש הושם לא על השמטת עסקאות מהדיווח לרשויות המס, אלא על סיוע למונדר
21 לעשות כן, בכך שהוציאו חשבוניות על שם לקוחות אחרים במקום על שמו.
- 22 מכאן עולה המסקנה לפיה המס הנובע מן העסקאות שנערכו בין יוקס - קנרש ומונדר
23 ל"לקוחות הקצה", דווח בפועל על ידי חברת יוקס. אמנם לטענת המשיב היה מקום
24 להוציא חשבוניות מחברת יוקס למונדר ואזי ממונדר לאותם לקוחות, אולם "קיצור
25 הדרך" שנוצר ביוזמת מונדר, לא גרע מהמס שהיה אמור להשתלם, שהרי מונדר
26 ממילא היה זכאי לקזז את מס התשומות כנגד מס העסקאות. משמע כי המשיב
27 "מעניש" את המערער בגין דיווח לקוי למרות שאינו אחראי לכך, מה גם שהוא מטיל
28 עליו חיוב במס שבלאו הכי לא צריך היה להגיע לקופתו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 49755-11-12 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

13. בעניין חסוי מדובר היה על מכירה שהתבצעה למונדר, ולא למערער, ובכך יש כדי לחזק את המסקנה לפיה המערער, כבעל "כיס עמוק", נתפס כ"בן ערובה" בידי המשיב, אך בשל קשר הדם למונדר ובשל האמון שנתן בו כאח.
14. ספריו של המערער נתפסו ונטלו ממנו בזמן החקירה ולא הוחזרו לו. המשיב לא הציג בחקירתו בבית המשפט את האישורים בדבר התפיסה, ולא יכול היה לאשר מה הוחזר למערער ומה לא.
15. אין לזקוף לחובתו של המערער את אי הבאת אחיו מונדר לעדות. לטענת המערער מונדר הוא מחולל הפשיעה הבלעדי ואין לצפות מהמערער כי יצליח להוכיח באמצעותו כי המערער לא היה שותפו וכי הוא לא הסכים לביצוע המעשים ולא נתן להם יד.
16. אין מדובר במי שנרשם למען אחר במרשמי רשות המיסים כבעל העסק ומבקש לאחר מכן להתנער מאחריותו. המערער אינו מתנער מחובתו כלפי העסק, אלא מהניסיון לחייבו בשל עסקאות שנערכו "מחוץ" לעסקו על ידי אחיו מונדר, שפעל כעסק עצמאי משלו וביצע עבירות חמורות במובחן ובמאובחן מהמערער.
- פעילותו הלא תקינה של מונדר איננה פעילותו של המערער וניסיונו של המשיב ליחסה למערער הוא ניסיון מלאכותי ואינו מוצדק. המערער עצמו לא הוחד ולא נמצא בו רבב ביחס לפעילות המיוחסת לו, ולהבדיל ממונדר הוא הקפיד על ניהול עסקו לפי הדין.
- המערער לא הסתתר ולא שימש כסות לאחיו. המערער לא קיבל כספים לרשותו כתוצאה מפעולות מונדר ולא היה מעורב בהן. המערער דיווח ונושא באחריות מלאה על דיווחיו שלו. אין זה צודק כי אך בשל רישומו כעוסק מורשה והסכמתו להעסיק את אחיו, יישא הוא בתוצאות מעשיו.
17. טענת המשיב כי המערער נתן למונדר "יד חופשית לעשות בעסקו כשלו" אינה נתמכת בראיות. חזקה כי אילו היו בידי המדינה ראיות לתזה זו, היתה מאשימה אף את המערער כמי שביצע את הפעילות העבריינית יחד עם אחיו.
- אומנם הממצאים והמסקנות בהליך הפלילי אינם מחייבים בהליך האזרחי כאשר מדובר בזיכוי, אך אין להתעלם מהם ככל שיש בכך כדי לחזק את טענות המערער.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

טענות המשיב בתמצית

- 1
- 2 18. כתב האישום כנגד המערער אכן נמחק, זאת מן הטעם שהעבירה שיוחסה לו במקור
3 היתה פחותה מזו של מונדר, כך שהמדינה סברה כי קידום היעילות השיפוטית
4 והרתעת העבריינים המרכזיים בפרשה, מצדיקים הגעה להסדר טיעון בו יימחק חלקו
5 של המערער. אין בכך כדי ללמד שהמערער לא עבר עבירה, אלא שבשל שיקולים
6 אחרים הוחלט למחקו מכתב האישום המתוקן. גם אם מונדר נשא לבד באחריות
7 הפלילית, עדיין מבחינה כלכלית, אין להתעלם מחבות המערער ולא ניתן לפטרו
8 מאחריות.
- 9 מעבר לכך, על פי הפסיקה, ממצאים ומסקנות שהתקבלו בהליך הפלילי אינם מחייבים
10 בהליך אזרחי, בעיקר בשל ההבדל המהותי בסדרי הדין ובדיני הראיות הנוהגים בשני
11 מסלולים דיוניים אלה.
- 12 19. פעילותו של מונדר נעשתה במסגרת תיק העוסק של המערער, והמערער אינו יכול
13 להתחמק מהאחריות בטענה כי אחיו הוא שבצע את הפעילות.
- 14 מהראיות עולה כי מונדר קיבל מהמערער יד חופשית לפעול במסגרת העסק ובתיק
15 העוסק שעל שם המערער. מונדר היה אחראי על חלק ניכר מהתחומים בעסק, ואולם
16 חובת הדיווח והאחריות היא של המערער עצמו, אשר תיק העוסק רשום על שמו.
- 17 20. בניגוד לטענת המערער בתצהירו כאילו היה קיום נפרד של עסקים פרטיים של מונדר,
18 ללא עדכון המערער ושיתופו, מהראיות עולה כי התנהלות העסק נעשתה תוך שיתוף
19 פעולה בין המערער למונדר, כאשר מונדר אחראי על תחומים נרחבים בעסק. המערער
20 לא הוכיח כי מונדר פעל מאחורי גבו, וכי הוא עצמו לא נתן יד לכך. אף מהעדויות עולה
21 כי צדדים שלישיים ראו במונדר ובסול זול אחד. לא יתכן שהמערער ייתן למונדר יד
22 חופשית לעשות בעסקו כבשלו, ולאחר מכן יתנער מאחריות לגבי התנהלות העסק.
- 23 21. המערער נמנע מלזמן לעדות את המתדלק שעבד בתחנה, את מונדר, את קנרש ואת
24 רואה החשבון שלו, ועל כן יש להניח כי עדותם היתה פועלת לרעתו.
- 25 22. מחקירת קנרש עולה כי החשבוניות בגין הדלק שרכשה סול זול היו מוצאות לא אחת
26 על שם לקוחות אחרים, לבקשת מונדר.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

23. טענת המערער כי החומר החשבונאי נתפס ולא הוחזר, הועלתה לראשונה בדיון
1 ההוכחות ומהווה הרחבת חזית אסורה. כל שנטען בכתב בהשגה הוא שחלק מחומרי
2 החקירה לא הועברו למערער, טענה אשר נזנחה בדיון בהשגה ולא הועלתה בערעור.
3 יוצא אפוא כי טענת המערער בסיכומיו כי ספרי החשבונות שלו ניטלו ולא הוחזרו
4 נטענה באיחור, וממלא לא נתמכה בפירוט או בכל ראייה שתעיד על תפיסת החומר
5 ואי החזרתו. המערער אף לא ידע לומר מיהו אותו גורם שלכאורה לקח ממנו חומר
6 ולא החזיר והודה כי לא ביקש את החומרים מב"כ המשיב. יתרה מזאת, הטענה
7 נסתרה מגרסאותיו השונות של המערער עצמו, אשר לעיתים טען כי נלקח כל החומר
8 ולא הוחזר כלל, לעיתים טען שכל החומר הוחזר ולעיתים טען כי חלקו של החומר
9 הוחזר. האמור פוגם במהימנותו של המערער ומהווה אינדיקציה נוספת לכך שדין
10 הטענה להידחות.
11
24. המערער לא הציג את החשבוניות שלטענתו היה יכול לנכות מס תשומות בגין,
12 וממילא לא הוכיח שהוא זכאי לנכות מס תשומות ושהחשבוניות הוצאו כדין.
13
- כמו כן לא הוכח כי אותם לקוחות, שעל שמם הוציא קנרש חשבוניות בגין רכישות
14 שביצעה סול זול, לא ניכו את מס התשומות בגין חשבוניות אלו. הדעת נותנת כי
15 משהוצאו החשבוניות, מס התשומות הגלום בהן נוכה, וברי שאין להתיר בניכוי מס
16 תשומות פעמיים. החשבוניות צריכות היו לצאת בהתאם לצדדים האמיתיים לעסקה
17 והמערער לא יכול להלין אלא על עצמו שכן ההתנהלות בוצעה במסגרת תיק העוסק
18 שלו.
19
25. המערער הודה כי חלק מהתשלום מסול זול לקנרש התבצע במזומן. בהתחשב בכך
20 שמדובר היה ברכישות של דלק בסכומים של כ-1 – 1.2 מיליון ₪ בחודש, הרי
21 שהתשלום במזומן נוגד את הדין.
22
26. המשיב אינו חולק על עצם הגשת פסק הדין בעניין חסוי כראייה, אלא על המסקנות
23 שמבקש המערער להסיק מפסק הדין. לטענת המשיב, פסק הדין מחזק את המסקנה
24 שהועלמו עסקאות בדיווחים למע"מ וזאת על ידי מונדר, בסיוע של חברת יוקס וקנרש.
25
27. הוכח כי המערער לא ניהל ספרים כדין בשנים 2007-2008 ולא ביצע רשימות מלאי.
26 כך, בתצהירו לא מכחיש המערער שלא ניהל הנהלת חשבונות כפולה, ספר קופה, ספר
27 כניסת טובין, תיעוד מכירות, דו"ח יומי של מכירות, אלא טוען באופן סתמי שמדובר
28 בליקוי טכני.
29

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

1 נוכח הודאת האמורה של המערער בדבר אי ניהול ספרים כדין יש לדחות את כל
2 טענותיו בנוגע לפסילת ספרים והקנס, שהרי בוודאי אין מדובר ב"ליקוי טכני".

3 דיון והכרעה

4 28. עניינה של הפרשה שעמדה בבסיס החלטותיו של המשיב נשוא הערעור דנן, הוא
5 ברכישות ומכירות של דלק שבוצעו במסגרת תחנת הדלק סול זול, שבבעלות המערער
6 וניהולו.

7 בעוד שלטענת המערער הוא הקפיד על ניהול העסק באופן תקין, ואילו הפעילות הלא
8 חוקית, בגינה הורשע מונדר בתיק הפלילי, נעשתה "מאחורי גבו" ושלא בידיעתו - טוען
9 המשיב כי מאחר שהפעילות בוצעה בתחומי עסקו של המערער, עליו לשאת באחריות
10 עליה כלפי רשויות המס.

11 29. כידוע, הכלל שנקבע בפסיקה הוא כי המערער בערעור המס הוא הנושא בנטל השכנוע
12 והבאת הראיות, בהיותו בבחינת "המוציא מחברו" (ראו: רע"א 36446/98 כ.ו.ע. נ'
13 **מנהל מע"מ** (1.7.2003); ע"מ (מחוזי מרכז) 44866-04-12 **מוסטפא דרבאשי נ' מע"מ**
14 **רמלה** (30.6.15) בפסקאות 9-11). ראו גם ע"מ (מרכז) 48652-10-12 **תעשיות עוף והודו**
15 **ברקת** (2003) **בע"מ נ' מנהל מע"מ רמלה** (20.8.2017) (להלן: "**עניין תעשיות עוף**
16 **והודו**").

17
18 **מצאתי כי המערער לא עמד בנטל זה.**

19 30. במסגרת ההליך הציג המשיב הודעות שנגבו במהלך החקירה שנוהלה מטעמו,
20 התומכות, לגישתו, בטענתו לפיה יש לייחס למערער את הפעולות שביצע אחיו, מונדר,
21 בעסקו - סול זול. גרסתו של המערער לפיה אחיו, תחת המעטפת של סול זול, ניהל עסק
22 "עצמאי" משלו, ובמסגרתו ביצע את העבירות במאובחן מעסקו של המערער וללא
23 ידיעתו - נתמכת בעיקרה בעדותו.

24 31. המערער הצהיר כי העסק רשום על שמו בלבד וכי הוא שולט בו באופן בלעדי (פסקה 3
25 לתצהיר המערער). בהודעתו מיום 23.6.08 במסגרת החקירה שנוהלה בעניין (להלן:
26 "**הודעת המערער**"), אף ציין המערער כי הוא מורשה החתימה היחיד בשני חשבונות
27 הבנק של העסק (נספח 4 לתצהיר המשיב, עמ' 2, ש' 39-43), ובעדותו בבית המשפט

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 הדגיש כי הוא פתח את העסק, הרשום על שמו, והוא הבעלים היחיד (פרוטוקול מיום
2 2.3.2017 (להלן: "הפרוטוקול") עמ' 6 ש' 15-16, עמ' 7 ש' 15-17).
- 3 אשר למונדר, הצהיר המערער כי אחיו הוא עיוור, בעל נכות 100%, וכי הוא סייע לו
4 לעיתים בתפעול העסק (סעיף 5 לתצהיר המערער). על אודות המניע לשילובו של מונדר
5 בעסק, אף סיפר המערער בעדותו בבית המשפט, תוך שהוא מדגיש כי העסק הוא שלו
6 באופן בלעדי (פרוטוקול עמ' 6 ש' 11-23):
- 7 "ת. אח שלי זה מונדר, באותו זמן שעבדנו בתחנת הדלק הוא היה משוחרר
8 ממעצר, אז אני לקחתי אותו בשביל להרחיק אותו מהעולם הגדול,
9 המסוכן ולשים אותו באיזושהי מסגרת אולי הוא ישתנה או משהו.
10 הוא אח שלי ועבד איתי.
- 11 ש. נכון שאתה ומונדר פתחתם את העסק ביחד?
12 ת. לא. אני פתחתי לבד.
- 13 ש. מפנה לנספח 4 לתצהיר המשיב, חקירה שלך מיום 23/06/08, עמ' 2
14 שורות 24-27 – אתה אומר שם שאתה ומונדר פתחתם את העסק
15 ביחד, לא מסרת אמת שמסרת דברים אלה בחקירה?
- 16 ת. לא למה? אני אמרתי לך אני פתחתי את העסק שלי ואח שלי היה
17 משוחרר רציתי להביא אותו כדי להוציא אותו מכל הסיבוך שהיה לו,
18 שתהיה לו מחויבות, מה זה ביחד? אנחנו משפחה, אנחנו אחים, רציתי
19 להוציא אותו מהעולם שבא ממנו, אמרתי לו אולי התחייבות קטנה
20 ככה. אבל העסק הוא שלי".
- 21 32. בהמשך, כנשאל המערער אודות מידת מעורבותו של אחיו מונדר בעסק, התברר
22 מתשובותיו כי למונדר היה מגוון רחב של תחומי אחריות בעסק, וכי אין מדובר אך
23 ורק במי שגויס על מנת לסייע "לעיתים" בתפעול העסק, כפי שביקש המערער להציג
24 את מונדר בתחילה.
- 25 כך השיב המערער לשאלה מה תפקידו של מונדר בתחנת הדלק, במסגרת הודעתו
26 (נספח 4 לתצהיר המשיב עמ' 2 ש' 34-38), באומרו כי מונדר "אחראי על קניות סולר
27 מהספקים. הוא אחראי על כל הנושא של קניות הסולר מכל הספקים, הוא סוגר
28 איתם מחירים, משלם להם עבור הסולר, הוא מתאם את ההגעה של המובילים, נמצא
29 איתם בקשר שוטף, הוא מקבל את החשבוניות מחברות הדלק שמספקות את הסולר,
30 משלם להם בשיקים של סול זול, וגם בהעברות בנקאיות מחשבון סול זול לחשבון
31 חברות הדלק".

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

1 והנה, לא זו בלבד שתחומי אחריותו של מונדר, לדידו של המערער, היו נרחבים עד
2 מאוד, הרי שמהמשך הודעתו אף עולה כי לגבי מגוון נושאים הקשורים לסול זול היה
3 מונדר האחראי העיקרי, בעוד שמערער לא היה מעורב בהם, בניגוד למצופה מהבעלים
4 הבלעדי של עסק.

5 כך, על פי הודעתו (נספח 4 לתצהיר המשיב, עמ' 3 ש' 44-51, 55-74 וכן עמ' 4 ש' 81-
6 (82):

7 **"ש... כיצד מבצע אחיך מונדר פעולות בחשבון כגון העברות כספים
8 הוצאת שיקים של סול זול?"**

9 ת. בקשר לשיקים אני רושם את השיקים וחותרם עליהם לפי מה שהוא
10 אומר לי כמה כסף צריך לשלם לספקים, בקשר ל[ה]עברות הבנקאיות
11 אני מתקשר ומעביר כספים אנחנו מדברים ביחד ברמקול של הטלפון,
12 לפי החשבון שאחי עושה עבור תשלום לקניות סולר אנחנו מעבירים
13 כספים בהתאם".

14 **ש. פרט לי מי הם הספקים של תחנת הדלק סול זול**

15 ת. אנחנו עובדים עם ספק אחד יניב אנרגיה הוא מספק לנו את כל הסולר
16 התחלנו לעבוד איתו פחות או יותר בתחילת 2007...

17 ...
18 **ש. כיצד נוצר הקשר עם חב' יניב אנרגיה**

19 ת. זה עבודה של אח שלי מונדר הוא אחראי על הקשר עם הספקים.

20 ...
21 **ש. האם נחתם עם יניב קנרש חוזה לאספקה ומכירה של דלקים**

22 ת. כן חתמנו על חוזה בו אני חתום בו הצהרתי שאני לא תחנת דלק
23 פיראטית, ויש לי רישיון להפעיל תחנת דלק שם עסק מהעירייה.

24 **ש. מי סגר עם יניב את הנושא של כמות סולר מחירי הסולר זמני אספקה**

25 ת. מונדר סגר איתו את כל הנושאים האלה.

26 **ש. מה מחירי הקנייה של הסולר אותו רוכשת תחנת סול זול מיניב
27 אנרגיה**

28 ת. אני לא יודע מחירי רכישה אח שלי אחראי על הנושא הזה

29 **ש. מה אחוז הרווח שלכם בגין מכירת סולר בתחנה**

30 ת. אני לא יודע אח שלי אחראי על הנושא הזה

31 **ש. פרט לי את שיטת ההתחשבות הכספית מול יניב אנרגיה**

32 ת. מונדר אחראי על הנושא הזה

33 **ש. כיצד מגיע הסולר לתחנת הדלק סול זול**

34 ת. אני לא יודע מונדר אחראי על התחום הזה, הוא מתאם את הנושא של

35 האספקה והובלת הדלקים.

36 **ש. האם המובילים הם של חב' יניב אנרגיה**

37 ת. אני לא יודע

38 ...

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 11-49755-12 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 **ש. האם זכור לך שמות המובילים או מס' משאיות**
 2 **ת. לא יודע, אני לא נמצא איתם בקשר הכל מתבצע דרך מונדר."**
- 3 זאת ועוד, כשנשאל המערער מהם היקפי קניות ומכירות של סולר בתחנת הדלק סול
 4 זול, שאלה הנוגעת ללב ליבו של העסק, השיב "אני לא יודע מונדר יודע" (הודעת
 5 המערער, נספח 4 לתצהיר המשיב, עמ' 4 ש' 92-93).
- 6 33. אף בעדותו בבית המשפט חזר המערער ופירט על אודות מידת מעורבותו של מונדר
 7 בעסק ותחומי אחריותו (פרוטוקול עמ' 6 ש' 27 – עמ' 7 ש' 14):
- 8 **"ש. זה נכון שמונדר היה אחראי על קניה של סולר מול ספקים?**
 9 **ת. כן.**
- 10 **ש. בשביל העסק של סול זול?**
 11 **ת. כן.**
- 12 **ש. נכון שמונדר היה אחראי לסגור מחירים מול הספקים בסול זול?**
 13 **ת. כן.**
- 14 **ש. נכון שמונדר היה אחראי על לשלם לספקים של סול זול?**
 15 **ת. לשלם לספקים? אהה.. אני הייתי משלם אבל הוא היה אומר לי זה**
 16 **צריך להעביר לו ככה וזה צריך להעביר לו ככה, כן. רק דבר אחד –**
 17 **מונדר זה בן אדם לא כמוני וכמוך, מונדר עיוור 100%.**
- 18 **ש. נכון שמונדר היה אחראי על תיאום מול המובילים של סול זול?**
 19 **ת. כן, כשהיה מזמין אצל זה ואצל זה, כן.**
- 20 **ש. נכון שמונדר היה בקשר שוטף מול המובילים?**
 21 **ת. כן.**
- 22 **ש. נכון שמונדר היה משלם לספקים בשיקים של סול זול?**
 23 **ת. מונדר עיוור, אני הייתי משלם.**
- 24 **ש. נכון שהספק העיקרי של סול זול בשנים 2007-2008 היה יניב**
 25 **אנרגיה?**
 26 **ת. כן.**
- 27 **ש. נכון שמונדר הוא זה שסגר עם יניב על כל הנושאים של סול זול,**
 28 **כמויות סולר, מחירים?**
 29 **ת. כן."**
- 30 34. העובדה כי המערער נתן בידי מונדר סמכויות נרחבות בתוך עסקו שלו וכי בפועל הוא
 31 שלט על תחומים רבים, נתמכת אף בהודעתו של מונדר מיום 23.6.08 במסגרת
 32 חקירתו, עת הגדיר עצמו כ"עוזר בניהול" (נספח 3 לתצהיר המשיב, עמ' 2 ש' 23). מונדר
 33 אף פירט בעניין זה, עת השיב לשאלה מה הוא עושה בפועל באופן הבא: "כל מה
 34 שצריך" (שם, ש' 25), "מתעסק בקניות מול ספקים, משא ומתן, והמתדלקים
 35 והמכירות" (שם, ש' 27) וכן "אני מתעסק מול הרואה חשבון (שם, ש' 31). כשנשאל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 מונדר מה תפקידו של המערער בעסק, השיב: "רישומים סגירת קופות, מוציא
2 חשבוניות" (שם, ש' 29).
- 3 35. יצוין כי עובד תחנת הדלק, מר ג'מעה חגיגי, ששימש כמתדלק, התייחס אל המערער
4 ומונדר כמערורבים יחדיו בפעילות העסק, באומרו: "אשרף בדיר הוא האדם שנתן לי
5 משכורת, מי שקלט אותי לעבודה הוא מונדר בדיר אחיו של אשרף" (נספח 5 לתצהיר
6 המשיב, עמ' 1 ש' 6).
- 7 ואילו רואה החשבון של העסק, מר עיסאוי פריג', מסר בחקירתו מיום 24.6.08 שמונדר
8 נהג להכין דו"חות (נספח 9 לתצהיר המשיב, עמ' 1, ש' 6-7).
- 9 אף קנרש בהודעתו מיום 23.6.08 (נספח 8 לתצהיר המשיב, עמ' 4 ש' 15-20), אישר כי
10 מבחינתו התנהלו מונדר והמערער כגוף אחד, תחת העסק סול זול, עת הוא סיפר כיצד
11 נהג למכור דלק לסול זול תוך שהוא מוציא חשבוניות פיקטיביות על שם לקוחות
12 אחרים, לבקשת מונדר:
- 13 "ש. מי זה מונדר בדיר?
14 ת. זה אח של אשרף והוא בעל חב' סול זול ושניהם מנהלים את חב' סול
15 זול. וגם לסול זול יש כרטיס ממוחשב במחשב ובסוף חודש יוצאת
16 חשבונית בהתאם למשיכות. החודש חב' סול זול לקחו כ-500,000
17 ליטר וזה כפול ממה שהם בדרך כלל רוכשים. מונדר ביקש ממני גם
18 חשבונית על חלק מהמשיכות שלו עבור חב' חימום ישיר... ז"א מונדר
19 לקח את הסחורה והעברה של הכסף כנראה בחלקה דרך חימום ישיר".
20 [ההדגשה הוספה]
- 21 36. הנה כי כן, התמונה המצטיירת ממכלול העדויות שלעיל הינה כי המערער העניק
22 למונדר סמכויות נרחבות במסגרת עסקו, כאשר בתחומים משמעותיים פעל מונדר
23 באופן בלעדי, וזאת בידיעת המערער ובהסכמתו, כאשר אף כלפי צדדים שלישיים הוצג
24 מונדר כמי שנוטל חלק אינטגרלי וממשי בניהול העסק.
- 25 37. המערער סיפר כי צירף את אחיו לעסקו על מנת לשקמו: "הוא היה משוחרר ממעצר,
26 אז אני לקחתי אותו בשביל להרחיק אותו מהעולם הגדול, המסוכן" (פרוטוקול עמ' 6
27 ש' 12-13), "רציתי להביא אותו כדי להוציא אותו מכל הסיבוך שהיה לו" (פרוטוקול
28 עמ' 6 ש' 12-20), וכך: "ניסיתי לשקם אותו נתתי לו כמה דברים שישלוט בהם אבל
29 אני לא רואה בזה רע" (פרוטוקול עמ' 7 ש' 27-28).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 אין צורך לומר כי ניסיונו של המערער לשקם את אחיו ראוי לברכה. עם זאת, ברי כי
2 אין בכך כדי לפטור את המערער מאחריותו שלו לנעשה בעסקו וקשה אף לקבל
3 בנסיבות אלה את טענתו כי לא היה מודע לפועלו של מונדר ולא התעניין כלל באיזה
4 אופן משתקם אחיו במסגרת עסקו.
- 5 38. בטרם נבחן את טענתו של המערער לחוסר מודעתו למעשיו של מונדר, ניתן דעתנו
6 לאותם מעשים בהם היה מעורב מונדר ועל האופן בו בוצעו תחת שם העסק של סול
7 זול. זאת כעולה מחומרי החקירה שבידי המשיב ואשר הוגשו והפכו לחלק מחומר
8 הראיות בהליך זה בהתאם לתקנה 10א לתקנות מע"מ ומס קניה (סדרי דין בערעור),
9 תשל"ו – 1976 (על הוראה זו והיקפה ראה עניין תעשיות עוף והודו).
- 10 39. אחת העדויות המרכזיות השופכות אור על הפרשיה בכללותה הינה עדותו של קנרש,
11 שכאמור הודה והורשע, בין היתר, במכירת למעלה מ-6 מיליוני ליטרים של דלק
12 למונדר, כאשר לגבי למעלה מ-4.5 מיליוני ליטרים לא הוצאו חשבוניות כדן, ואף
13 העסקאות לא נכללו בספרי הנהלת החשבונות של חברתו.
- 14 בהודעתו של קנרש מיום 23.6.08 תיאר קנרש כיצד נהג למכור דלק לסול זול באמצעות
15 מונדר תוך שהוא מוציא חשבוניות פיקטיביות על שם לקוחות אחרים, לבקשת מונדר
16 (נספח 8 לתצהיר המשיב, עמ' 4 ש' 22-26):
- 17 **"ש. מבדיקות שעשינו עולה כי שיטת עבודה זאת עם מונדר הינה באופן**
18 **קבוע, ז"א מונדר מקבל כמות גדולה של דלק והחשבוניות מפוצלות**
19 **חלק למונדר וחלק לאחרים, מדוע אתה עובד כך וכמה זמן אתה עובד**
20 **כך?**
- 21 ת. כן, זה נכון, מונדר מדי פעם מושך כמות גדולה של דלק, כפול מהכמות
22 בדרך כלל והוא אומר לי למי להוציא חשבונית במקומו, התשלום
23 נעשה בחלקו במזומן חלק בהעברה בנקאית וחלק בשיקים, אני עובד
24 כך כ-6 חודשים ולא יותר בערך מתחילת 2008 והחשבונית יוצאת
25 מיוקס לסול זול..."
- 26 דברים דומים נרשמו מפי קנרש אף במסגרת הודעתו מיום 30.6.08 (נספח 17 לתצהיר
27 המשיב, עמ' 2 ש' 9-26):
- 28 **"ש. אני מציג בפניך דפי עבודה שהודפסו משולחן העבודה במחשב**
29 **במשרדך... המעידים על משיכות דלקים על ידי מונדר-סול זול**
30 **בחודשים יולי 2007 – יוני 2008 המאושרים בחתימת ידך. הסבר**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 **משיכות דלקים אלו ע"י מונדר ועל מה יצאו החשבוניות, באיזה**
2 **סכומים אם יצאו?**
- 3 ת. אני מאשר הצגת מסמכים.. בסוף כל חודש אני נוסע ללקוחות הגדולים
4 עם פירוט משיכות הדלקים שבוצעו באותו החודש ועושים חשבון
5 בינינו וללקוח הספציפי הזה ששמו מונדר-סול זול הייתי מוציא את
6 החשבוניות לפי בקשתו למספר לקוחות שהוא היה ערב לכסף ז"א
7 מונדר היה משלם על המשיכות הדלקים האלו ואני הייתי מוציא
8 חשבוניות בהתאם לבקשתו...
9 ...
- 10 אני רוצה לציין שמונדר בדיר היה מבקש ממני להוציא את אותן
11 חשבוניות ללקוחות אחרים, שאלתי אותו למה שלא אוציא חשבונית
12 אחת לסול זול ומונדר יוציא חשבוניות ללקוחות אלו והוא אמר
13 שהוא עוסק מורשה והוא לא רוצה להגדיל את המחזור שלו...
- 14 בהמשך הודעתו זו נשאל קנרש, האם ההסבר הנ"ל הניח את דעתו וכך השיב (שם, ש'
15 :28-31)
- 16 **"ש. ההסבר של מונדר בדיר לאי הוצאת חשבוניות על ידו כאילו הוצאת**
17 **החשבוניות תגדיל לו את המחזור ותגרום לבעיה בגלל שהוא עוסק**
18 **מורשה, אינה הגיונית. האם לא חשדת שמשהו לא בסדר בהתנהגות**
19 **זאת?**
- 20 ת: לא חשדתי, כי מבחינתי לא אכפת לי למי אני מוציא חשבונית".
- 21 40. אף מונדר מצידו אישר במסגרת ההודעות שנגבו ממנו כי נהג לבקש מקנרש הוצאת
22 חשבוניות פיקטיביות על שם לקוחות אחרים (הודעה מיום 26.6.08, נספח 12 לתצהיר
23 המשיב, עמ' 2 ש' 31-34 וכן הודעה מיום 2.7.08, נספח 18 לתצהיר המשיב עמ' 2 ש'
24 :39-42).
- 25 41. בהודעה נוספת סיפר קנרש כי הוא גם רכש ממונדר דלק ללא קבלת חשבוניות. כך,
26 בהודעתו מיום 5.8.08 (נספח 35 לתצהיר המשיב, עמ' 3 ש' 65-70):
- 27 **"ש. מדוע לא יצאה חשבונית עד היום על כל משיכות אלו שנעשו בחודש**
28 **יוני 2008?**
- 29 ת: לא יצאה חשבונית בהתאם כי גם אני רכשתי ממנו דלקים והתחשבתי
30 איתו לכן החשבונית שיצאה מחב' יוקס לבדיר מונדר היתה על כמות
31 דלק קטנה יותר וזאת לאחר שבדקתי מה אני משכתי ממנו.
- 32 ש. אם כך מדוע אין לחברת יוקס חשבוניות מבדיר מונדר / סול זול?

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 ת. כי אני התקזזתי איתו. הוא לא הוציא לי חשבוניות ואני לא הוצאתי
2 לו בסכום נמוך יותר בהתאם להתחשבות ביננו".
- 3 וראו גם בהמשך הודעתו (שם, ש' 85-78):
- 4 "ש... אני לא מבין אם כך איזה חשבונית הוציא בדיר מונדר וסול זול על
5 המכירה לחב' יוקס, יוצא אם כך שסול זול מקזזים חשבונית ולא
6 מוציאים חשבונית בגין המכירה?
- 7 ת: זאת בעיה של סול זול. אני קיזזתי לסול זול את המשיכה שלי מסול
8 זול ובמקביל הוצאתי חשבונית לבאר מרים שקבלה את הדלק מיוקס
9 באמצעות סול זול.
- 10 ש. כמה דלק רכשת מבדיר מונדר במהלך השנה האחרונה מיולי 2007 עד
11 יולי 2008?
- 12 ת. אני רכשתי מבדיר מונדר כ-100,000 ליטר בחודש בממוצע במהלך
13 השנה האחרונה מיולי 2007 ובחודש יוני 2008 רכשתי מסול זול כ-
14 236,000 ליטר סולר שזה קצת חריג. אני לא קיבלתי מבדיר מונדר
15 חשבוניות אלא הוצאתי חשבוניות לבדיר מונדר בסכום וכמות קטנים
16 יותר לאחר התחשבות..."
- 17 42. כשנשאל המערער על אודות מסמכים שנתפסו בחברתו של קנרש, מהם עולה פער של
18 מיליוני שקלים בין העסקאות עליהן דווחה סול זול לבין העסקאות שברשימותיו של
19 קנרש, ניסה המערער להרחיק עצמו מהסיטואציה ולהצטייר כמי שאין לו כל מעורבות
20 בעניין. כך עולה למקרא האמור בהודעתו מיום 26.6.08 (נספח 13 לתצהיר המשיב, עמ'
21 4 ש' 122- עמ' 5 ש' 142):
- 22 "ש. בדוחות אלו מפורטות משיכות סול זול עפ"י חודשים וליטרים
23 שסופקו, האם קיבלתם לקוחות אלו
- 24 ת: אני לא עשיתי הזמנות סולר אלו, אני לא יודע מי עשה הזמנות סולר
25 אלו, אני לא יודע מה זה
- 26 ש. מי היה מזמין מיניב סחורה
- 27 ת. זה עסק משפחתי כל אחד יש לו עבודה שלו, אני לא אחראי על הקניות
28 מן הספקים, מונדר אחראי על הנושא הזה, כך שאני לא יכול לדעת מה
29 הוזמן לפי הרשימות האלה
- 30 ש. עפ"י דוחות אלו משיכות סול זול מיניב אנרגיה תחנת סול זול לדוגמא
31 משכה סולר בחודש אפריל 2008 554,000 ליטר לפי מחיר 6.5 ש"ח
32 לליטר מדובר על 3,601,000 ש"ח קניות לעומת דיווח שלכם למע"מ
33 על 1.4 מיליון ש"ח מכירות בלבד לחודש אפריל 2008 ובהתאמה גם
34 תשומות מה הסברך לפער זה, ומתוך השוואה של הנתונים מדובר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 **בקניות בשחור של מיליוני שקלים ומכירות בשחור של מיליוני**
2 **שקלים בכל חודש מה תגובתך**
- 3 ת. אני לא יודע על זה, אנחנו עושים את הדיווחים לפי חשבוניות קנייה
4 מיניב לעומת חשבוניות מכירה
- 5 ש. **יניב דיווח כי מכר לסול זול את הכמויות שמפורטות בדוחות אלו מה**
6 **תגובתך כי קיבלתם כמויות סולר אלו**
- 7 ת. אני לא יודע, מה שאני קונה אני מציג בדוחות מע"מ כפי שדווחו לכם
8 ש. **עפ"י דוחות משיכות סול זול מיניב מדובר לכל הפחות במיליוני**
9 **ליטרים של סחורה שסופקה לכם ללא שתיעדתם מכירות אלו כלומר**
10 **קניות ומכירות בשחור של מיליוני שקלים מה תגובתך**
- 11 ת. זה לא שייך לי מה שמצאתם בדוחות של יניב אני לא יודע עליו".
- 12 43. הנה כי כן, בעוד שאין מחלוקת לגבי עצם ביצוען של העבירות במסגרת תיק העוסק
13 של סול זול, ולכך שאותם מעשים לא חוקיים בוצעו בהובלתו של מונדר, המחלוקת
14 התגלעה ביחס לשאלה מה היתה מידת מודעתו של המערער למעשים הללו, ולמצער -
15 האם היה צריך להיות מודע להם אך נמנע מלברר אודותיהם.
- 16 עמדת המערער בעניין זה נסמכת על עדותו שלו, וזאת משעה שלא העיד גורמים נוספים
17 מלבדו. לצד זאת, הוצגו ראיות המשיב, על פיהן ניתן לנסות להתחקות אחר הלך רוחו
18 של המערער בעת ההיא.
- 19 44. **ראשית**, בכל הנוגע להתנהלות מול קנרש, מאמירותיו של המערער עולה כי זו לא היתה
20 נחלתו הבלעדית של מונדר.
- 21 כך, כאשר נשאל המערער בבית המשפט כיצד נערכה ההתחשבות שלו מול קנרש,
22 בתחילה השיב כי ההתחשבות נעשית לפי הרישום שלו עצמו, בהמשך חידד כי
23 ההתחשבות נעשתה לפי הרישומים של שניהם. כך לדבריו (פרוטוקול עמ' 11 ש' 3-
24 (12):
- 25 **"ש. נכון שההתחשבות בין יניב נעשתה רק לפי המשיכות בפועל?**
- 26 ת. מה שהייתי מושך הייתי משלם.
- 27 ש. **ההתחשבות מול יניב על המשיכות נעשה על פי מה שרשום אצל**
28 **יניב?**
- 29 ת. לא. מה שרשום אצלי. אני הייתי לוקח ממנו X ומשלם לו על X ולא
30 על Y.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 ש. מפנה אותך לנספח 13 לתצהיר המשיב, גיליון 4, שורות 117-118,
 2 אתה אומר בחקירה שלך "התחשבנו מול יניב רק.. " מצטטת – עכשיו
 3 אתה אומר שזה נעשה על פי רשימות שלך, מה נכון?
- 4 ת. גם זה נכון וגם זה נכון. אני אבוא להגיד לך את יודעת מה את חייבת
 5 לי 100,000 את תשלמי לי כסף? הוא היה מביא את המשיכות שלו ואני
 6 הייתי מביא את המשיכות שלי, מה שתואם מעבירים כסף, מה שלא
 7 תואם מתווכחים ומורידים וזהו, גם הוא וגם אני עושים רשימה".
- 8 המערער לא הציג כל רשימות שערך בנוגע לעסקאות שביצעה סול זול מול קנרש
 9 וחברותיו.
- 10 45. יצוין כי בשעה שסוגיית אי המצאת מסמכי ההתחשבות של סול זול מול חברת יוקס
 11 עלתה במהלך חקירתו הנגדית של המערער בבית המשפט, טען הלה לראשונה כי
 12 חומרים רבים נלקחו ממנו ולא הוחזרו (פרוטוקול עמ' 13 ש' 7-11). המשיב התנגד
 13 לטענה זו מהנימוקים הבאים: המדובר בהרחבת חזית אסורה, בהדגישו שכל שנטען
 14 בהשגה הוא כי חלק מחומרי החקירה לא הועברו, וגם טענה זו נזנחה בדיון בהשגה
 15 ולא הועלתה בערעור; המערער עצמו הודה כי חלק מהחומר הוחזר לו (פרוטוקול עמ'
 16 13 ש' 23-28), מבלי שפירט מה בדיוק הוחזר; המערער הודה כי לא ביקש מב"כ המשיב
 17 את החומר (פרוטוקול עמ' 14 ש' 1-2) ואף לא הציג כל אסמכתא לכך שביקש חומרים
 18 בשלב כלשהו ולא קיבל, כטענתו.
- 19 טענתו של המשיב כי מדובר בהרחבת חזית אסורה מקובלת עליי. טענה זו הועלתה
 20 לראשונה רק במסגרת דיון ההוכחות אשר התקיים תקופה משמעותית ביותר לאחר
 21 שהוגשו תצהירי הצדדים (וזאת נוכח מגעים ארוכים לפשרה שלא צלחו). לכך יש
 22 להוסיף כי גם בסיכומיו הסתפק המערער בהעלאת טענה סתמית וכללית בדבר לקיחת
 23 חומרים ואי החזרתם, וזאת מבלי לפרט באילו חומרים מדובר; מה נלקח ומה טרם
 24 הוחזר.
- 25 46. **שנית**, המערער התבקש לאשר בעדותו כי התשלום מסול זול לקנרש התבצע גם
 26 במזומן וכך השיב (פרוטוקול עמ' 18 ש' 4-5):
- 27 "ת. יש מזומן, שיקים והעברות בנקאיות, אנחנו בשוק שהכסף המזומן
 28 מדבר ומדבר הרבה. היות והרווח שלי זה אגורות ממש אגורות שאנחנו
 29 לא מסתכלים עליהם על הרצפה, זה רווח שאני נותן לו מזומן המחיר
 30 ירד".

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 49755-11-12 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 דברים אלו ביחס לתשלום במזומן, עולים בקנה אחד עם דברי קנרש בהודעתו מיום
2 23.6.08, לפיהם סול זול היתה בין החברות אשר נהגה לשלם לחברת יוקס במזומן
3 (נספח 8 לתצהיר המשיב, עמ' 3 ש' 11-12).
- 4 47. תשלום במזומן בעסקאות בהיקף בו עסקינן מנוגד לדין.
- 5 סעיף 47 לחוק מס ערך מוסף קובע כי כאשר התשלום אינו עולה על 20,000 ₪ מחויב
6 קונה לדרוש חשבונית מס או לשלם באחת מדרכי התשלום הנזכרות בסעיף, שמטרתן
7 להבטיח מעקב אחר העסקה והתמורה בגינה, ואילו כאשר מדובר בתשלום העולה על
8 20,000 ₪ חייב הקונה לדרוש מהמוכר חשבונית מס ובנוסף נדרש הוא שלא לשלם
9 במזומן וכן לא לשלם בצ'ק מוסב אלא אם הוסיף לו את פרטיו. הדרישה היא אפוא
10 ששני הצדדים לעסקה יהיו מזוהים – המוכר מצידו מזוהה באמצעות החשבונית אותה
11 נדרש למסור לקונה, ואילו הקונה יזוהה בעצם ההקפדה על השימוש באמצעי התשלום
12 הנזכרים בסעיף 47א.
- 13 48. המערער ציין בעדותו כי בשנים 2007-2008 נהג להזמין 200-250 אלף ליטר בחודש,
14 בשווי כמיליון- מיליון מאתיים ₪ (פרוטוקול עמ' 9 ש' 13-14) ומכאן למסקנה לפיה
15 רכישותיו מקנרש, לפחות בחלקן, כאמור בעדותו המצוטטת לעיל, בוצעו בניגוד
16 למתחייב על פי דין.
- 17 משעה שהתמורה בחלק מהעסקאות בין סול זול לקנרש שולמה במזומן, הרי שאין
18 דרך להתחקות אחריהן. עובדה זו בשילוב הודאתו של המערער בתצהירו לפיה חלק
19 מן החשבוניות מחברתו של קנרש אכן הוצאו ללקוחות שונים שאינם סול זול עמם
20 היה מונדר בקשר, אף מלמדת על מידת מודעותו להתנהלות הלא תקינה במסגרת
21 עסקו.
- 22 49. כאן המקום לציין כי אין בידי לקבל את טענת המערער לפיה בפועל לא נגרע כל מס
23 מקופת המדינה. המערער לא הוכיח כי הלקוחות שלהם נמכר הדלק זהים ללקוחות
24 שחברתו של קנרש הוציאה להם חשבוניות, ובאותם היקפים. המערער אף לא הוכיח
25 כי הלקוחות שעל שמם הוצאו חשבוניות על ידי קנרש, לא ניכו מס תשומות בגין
26 החשבוניות, אותו מס שהוא עצמו מבקש לנכות.
- 27 בהעדר אינדיקציה להיקף החשבוניות מקנרש ולזהות הלקוחות להם נמכר הדלק
28 מסול זול, ונוכח העדר תיעוד והעדר הוכחה שחשבוניות אלו טרם נוכו, אין בסיס

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 לטענת המערער לפיה קופת המדינה לא ניזוקה. יתר על כן, בשעה שמדובר בחשבוניות
2 שאינן משקפות עסקאות אמת, על פי הדין אין להתירן בניכוי, גם אם יוכח שבפועל לא
3 נגרם כל נזק לאוצר המדינה.
- 4 50. סעיף 38(א) לחוק קובע כי עוסק זכאי לנכות מהמס שהוא חייב בו את מס התשומות
5 הכולל בחשבוניות מס שהוצאו לו כדין, כאשר הדרישה הינה שהחשבונית תוצא על ידי
6 עוסק מורשה אשר זכאי להוציאה, ושכל הפרטים בה יהיו נכונים, לרבות תיאור
7 העסקה וזהות הצדדים לה, אם לא כן, נחשבת החשבונית לפיקטיבית (ראו: ע"א
8 4069/03 מ.א.ל.ר.ז. שיווק מתכות בע"מ נ' מנהל המכס ומע"מ פ"ד נט(5) 836 (2005)
9 (להלן: "עניין מ.א.ל.ר.ז.")). כן, נדרש שהסכומים הנקובים בחשבונית ישקפו את
10 התמורה הנכונה והאמיתית בגין העסקה (ראו: ע"מ (מחוזי מרכז) 11-08-44806 לינטל
11 תקשורת בע"מ נ' מע"מ נתניה (30.9.13)).
- 12 הפסיקה קבעה כי המבחן לניכוי מס תשומות הוא מבחן אובייקטיבי, לפיו די בעובדה
13 כי החשבוניות אינן כדין כדי לשלול את זכאותו של עוסק בניכוי, וכי רק במקרים
14 חריגים יחול מבחן סובייקטיבי, לפיו אם יוכיח העוסק כי נקט בכל האמצעים
15 הסבירים לוודא כי החשבוניות הוצאו כדין, יותר לו ניכויין אף אם בפועל יימצא כי
16 החשבוניות אינן כדין (ראו: עניין מ.א.ל.ר.ז.; ע"א 375/96 סלע חברה למוצרי בטון
17 בע"מ נ' מנהל מע"מ, פ"ד נג(3) 493 (1999)).
- 18 51. בע"א 3886/12 זאב שרון קבלנות בנין ועפר בע"מ נ' מנהל מע"מ (26.8.14) (להלן:
19 "עניין זאב שרון") קבע בית המשפט העליון כי עם התמלאות היסוד האובייקטיבי -
20 קיומן של חשבוניות שהוצאו שלא כדין - קמה מעין "חזקה" לפיה העוסק ידע
21 שהחשבוניות הוצאו שלא כדין, והנטל עליו להפריך את החזקה ולהראות שהוא היה
22 חסר מודעות לכך שהחשבוניות אותן ניכה כמס תשומות הוצאו שלא כדין. בית
23 המשפט העליון אף הבהיר מה ייחשב לעמידה בנטל הסובייקטיבי הנדרש מצד עוסק
24 על מנת שיזכה בהגנה מפני הפעלת הסמכויות שהופעלו כלפיו על ידי המנהל, באומריו:
25 **"אינני סבור כי יש לדרוש פה מהמערערת להראות כי היא נקטה**
26 **בכל האמצעים הסבירים על מנת לוודא כי החשבוניות אותן ניכתה**
27 **הוצאו כדין, אך כפי שהובהר לעיל, לדעתי היה עליה, לכל הפחות,**
28 **להפריך את החזקה שלפיה היא ידעה על הפגמים שנפלו בהוצאת**
29 **החשבוניות אותן ניכתה כמס תשומות. יתרה מזאת, אני סבור כי**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 ניתן לייבא לכאן בהיקש מהמשפט הפלילי (שנוכח המטרות
2 ההרתעתיות והעונשיות של הסמכויות הנ"ל – יש לו זיקה
3 לענייננו) – את העקרון בדבר "עצימת עיניים", שלפיו: "רואים
4 אדם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות
5 כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלבררם" (סעיף 20(ג)(1) לחוק
6 העונשין, התשל"ז-1977; להחלה של עקרון "עצימת העיניים"
7 במשפט האזרחי – ראו: ע"א 7785/99 ארוך נ' פאריינטי, פ"ד נה(3)
8 85, פסקה 11 (2001))."
- 9 (פסקה 45 לפסק הדין של כבוד השופט ח' מלצר, ההדגשות במקור)
- 10 52. אך לאחרונה בע"מ 12-10-48652 תעשיות עוף והודו ברקת (2003) בע"מ נ' מע"מ
11 רמלה ואח' (20.8.2017) עמדתי על כך כי למנהלי חברה צריך להיות עניין בתקינות
12 חשבוניות המס המוצאות לחברתם וכי חלה עליהם חובה לבדוק כי החשבוניות כשרות
13 והוצאו כדין, כאשר חוסר עניין בהקשר זה משול ל"עצימת עיניים" אם לא למעלה
14 מכך.
- 15 ראו גם קביעותי בע"מ 14-07-20103 חץ המזרח להנדסה בע"מ נ' מנהל מע"מ –
16 היחידה לפשיעה חמורה (9.5.2016) (להלן: "עניין חץ המזרח"), בהתייחס לבעל
17 מניות יחיד של חברה, שבחר שלא לנקוט באמצעים כדי לברר אודות החברות מולן
18 עבדה חברתו ואודות אמיתות העסקאות שמאחורי החשבוניות, שביצע אחר, מי שהיה
19 על פי הטענה המנהל בפועל, להבדיל מבעל המניות הרשום כאמור, שתפקידו, על פי
20 הנטען, היה אדמיניסטרטיבי וטכני בעיקרו.
- 21 בדומה, אף בנסיבות ענייננו, התמונה המצטיירת היא כי לכל הפחות, היה על המערער
22 לדעת שמדובר בחשבוניות מס שהוצאו שלא כדין, וכי הוא נמנע, במופגן, לברר ולבדוק
23 אודותיהן.
- 24 53. בעניין זה אדגיש כי בראש ובראשונה לא שוכנעתי שמונדר ניהל עסק עצמאי ונפרד
25 מזה של המערער ללא עדכנו שיתופו ומעורבותו, כנטען על ידו (סעיף 5 לתצהיר
26 המערער). המערער לא הציג שמץ ראיה שתתמוך בטענתו לפיה מונדר פעל "מאחורי
27 גבו" ופתח עסק משלו בתוך עסקו של המערער ובנפרד ממנו. הרושם המצטייר מתוך
28 כלל הראיות הוא כי למונדר היה חלק ממשי ומרכזי בניהולה של סול זול עצמה, כאשר
29 המערער נותן לו יד חופשית בעסקו ומאציל לו סמכויות נרחבות בלא שהוא נוקט

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

1 באמצעי פיקוח כלשהו עליו. יתר על כן, מהודעתו של קנרש המצויה בפניי עולה כי
2 התייחסותו היתה למערער ולמונדר כמנהלים בצוותא חדא את העסק. ממילא, ניתן
3 אף לומר כי גם אם המערער הרחיק עצמו מחלקים ניכרים מפעילותו של העסק
4 שבבעלותו, הרי שהוא נהג כפי שנהג תוך "עצימת עיניים" מובהקת לכל הנעשה
5 מאחורי גבו, וליתר דיוק - הנעשה מול עיניו ממש או לפחות "מתחת לאפו". כך מסר
6 המערער בעדותו (פרוטוקול עמ' 16 ש' 4-19):

7 **"ש. בסעיף 34 לתצהירך אתה מודה בזה שחלק מהחשבוניות יצאו מיוקס**
8 **ללקוחות שונים, אתה יכול להגיד איזה חלק זה?**

9 ת. פה שאלו אותי על אבוריס וזה, זה דברים ששמעתי אותם והייתי רואה
10 אבל אני לא יודע מה, מונדר הוא בן אדם מוכר בכל מדינת ישראל
11 מכירים אותו, אז בזמנו הוא היה משוחרר חדש מהכלא ואנשים באים
12 לבקר אותו, מבין כל המבקרים האלה היה אחד ששמעתי...

13 **ש. איך אנחנו יודעים שחלק מהחשבוניות שאתה טוען בהם יצאו מיוקס**
14 **ללקוחות שונים?**

15 ת. תשאלו אותם. יש פה שמות שהם כבר עם יניב ויניב הזדכה עליהם אז
16 מה היא מחזירה אותי אחורה? זה דברים שבן אדם שעשה עסקאות
17 איתם, סגר אותם, נתן להם חשבוניות על זה, והוא הזדכה, זה שייך
18 לסול זול?

19 **ש. אני שואלת אותך אני לא יודעת.**

20 ת. לא שייך לסול זול. לשאלת ביהמ"ש לא ידעתי שמונדר מתווד, תשאל
21 אותי על סול זול, ממתי שיש לו כתב אישום מהכתב האישום ידעתי
22 שמדברים על מתווד. מתי שלקחו אותי לחקירות והתחילו להגיד לי
23 ומכתב האישום של מונדר ויניב ידעתי מה זה מתווד, קודם לא ידעתי,
24 הייתי בא נכנס בן אדם למונדר מדבר איתו בסדר אין בעיה, מונדר כל
25 הזמן היה בחוץ מדבר עם אנשים, היה מדבר איתי אומר לי להעביר
26 ליניב כסף. אם הייתי צריך להעביר כסף ליניב הייתי מעביר. לא יודע
27 מה זה מתווד או תיווד".

28 54. אף אם נניח לטובת המערער כי חלק מפעילותו של מונדר אכן נסתרה מעיניו, הרי
29 משעה שפעילות זו בוצעה בזיקה ברורה ומובהקת לעסקו של המערער, מצופה היה
30 מהמערער כי יפקח על מעשיו של מונדר, וזאת ללא תלות בקרבה המשפחתית, אלא
31 אך מתוקף היותו עובד שלו שהוא אחראי למעשיו ולתוצאות הכלכליות, המשפטיות,
32 וממילא אף המיסויות, של מעשיו. כך במיוחד מקום שלפי עדותו שלו, מלכתחילה
33 העסיק את מונדר כדי "להוציא אותו מכל הסיבוך שהיה לו".

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 49755-11-12 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

55. הגורם המרכזי שיכול היה, על פני הדברים, לתמוך בעמדת המערער, לפיה לא היתה לו כל מודעות לנעשה "מתחת לאפו" ובמסגרת עסקו – הוא לא אחר מאשר מונדר. ואולם, המערער נמנע מלהעיד את מונדר אחיו, ומכאן חזקה שאילו היה מעידו, היו דבריו פועלים לרעתו (ראו: עניין **זאב שרון** בפסקה 34; ע"א 7144/14 **נתן מכנס נ' מעון רוחמה** (3.9.15); עניין **חץ המזרח** בפסקה 57).
- אין בידי לקבל את טענת המערער לפיה אין לצפות כי יביא לעדות בבית המשפט את אחיו מונדר על מנת שיעיד כי לא היה שותפו וכי הוא (המערער) לא נתן יד לביצוע הפעולות בעסקו. כזכור, מונדר הודה במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות שעניינן, בין היתר, שימוש במרמה ותחבולה במטרה להתחמק מתשלום מס, כאשר במסגרת הסדר הטיעון, הוסכם כי המערער יימחק מכתב האישום, כאשר ההנחה היא שההסכמה התקבלה תוך התחשבות הן באינטרסים של מונדר והן באינטרסים של המערער.
56. לא זו אף זו, מלבד מונדר, המערער נמנע מלהעיד עדים רבים נוספים, שיכלו לשפוך אור על המחלוקות דנן, בהם עדות עובד התחנה, ג'ומעה חגיגי, שסיפר על אודות מידת מעורבותו של מונדר בעסק, עדות רואה החשבון, עיסאוי פריג', שלטענתו של המערער לא הסביר לו מה יש לרשום בספרים (פרוטוקול עמ' 8 ש' 10-13) וכן יניב קנרש, המהווה, כמו מונדר, גורם מרכזי בפרשה. כאמור, הימנעות המערער מהעדת גורמים רלוונטיים אלה ואחרים, שיכלו לכאורה לחזק את עמדתו, מקימה חזקה לפיה אילו היה מביא ראיות אלו, היו הן היו עומדות לו לרועץ, ומכאן שחסך ראיתי זה ייזקף לחובתו.
57. אחריות המערער למעשי מונדר, אף נובעת מעצם רישומו של המערער כבעליה של סול זול. על בסיס רישום זה קמה החזקה לפיה כבעלים בלעדי הוא, ולא אחר, פעל במסגרת העסק, ועליו לשאת באחריות לנעשה במסגרתו.
- ראו לעניין זה דברי בית המשפט העליון בע"א 2646/12 **משה דבוש נ' מנהל מע"מ ת"א בע"מ** (7.10.13), בהדגישו בין היתר את העובדה שהשותף לעסק בנסיבות אותו עניין היה מנוע מלרשום את העסק על שמו (פסקה 5 לפסק הדין של כבוד השופט י' דנציגר):

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

1 "משנרשם אדם כעוסק אצל רשויות מס ערך מוסף, יש ברישום
2 משום נטילת אחריות לדיווח לרשויות מס ערך מוסף ולתשלום
3 המסים כנדרש. הדברים יפים שבעתיים שעה שמי שנרשם כעוסק
4 מודע או עליו להיות מודע לכך ששותפיו לעסק מנועים מלפתוח
5 תיק עוסק על שמם".

6 ראו גם את האמור על ידי בע"מ (מחוזי מרכז) 44903-01-15 ליברמן נ' פקיד השומה
7 נתניה (8.11.16) בפסקה 17 לפסק הדין:

8 "אכן, המערער שלפני לא פנה לרשויות המס באופן קונקרטי והציג
9 מצג שווא בדבר היותו בעל מניות בחברה, ולא דרש איזו הטבת מס
10 בשל היותו בעל מניות כאמור, אך עדיין הוא הציג כלפי כולי עלמא,
11 ולפיכך אף כלפי רשויות המס, מצג לפיו הוא בעל המניות היחיד
12 בחברה. אין הוא רשאי להתנער ממצג זה ולטעון כי לא התכוון
13 שמצג זה יהא גם כלפי רשויות המס".

14 [ההדגשות במקור]

15

16

17

וראו גם בהמשך בפסקאות 20-21 לפסק הדין:

18 "המערער הוא שניצב לפני, הוא שהקים את החברות ונרשם כבעל
19 מניותיהן, ולפיכך הוא ורק הוא נושא באחריות המלאה לחיובי
20 המס הנגזרים מרישומיהן בדוחות.

21

...

22 אזכיר כי המערער הוא אדם בוגר, שעבד בחברה בעת שהפעילה את
23 חנות הסופרמרקט, ובהמשך לכך, לאחר שנמכרה פעילותה, אף
24 שימש כמנהל הסניף מטעם הרוכשת. מאדם כזה יש לצפות כי ידע
25 שרישומו כבעל מניות מטיל עליו חובות, לרבות כלפי רשויות
26 המס".

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

58. בעניין ע"א 732/15 פקיד שומה נ' בנלי טל (21.3.16) נעשה שימוש ב"איש קש" שהשאל את שמו לאחר ואף התייצב בפני רשויות המס וטען כי הוא הנישום. נקבע כי גם "איש הקש" עשוי למצוא עצמו נושא בתוצאות הנובעות ממצגיו, ולפיכך הרשות נתונה בידי פקיד השומה אם לגבות את המס מבעל העסק האמיתי המעלים את הכנסות העסק או מ"איש הקש" (פסקה 7 לפסק דינו של כבוד השופט י' עמית).
- דומני כי גם מהאמור ניתן ללמוד כי לא נפל פגם בהחלטתו של המשיב להשית את החיוב המס על המערער, גם אם תתקבל טענתו כי שימש למעשה כ"איש קש" בעסק העצמאי והנפרד שניהל אחיו מונדר תחת כסות עסקו שלו.
59. מכאן לטענתו של המערער לפיה לא ניתן להתעלם מתוצאות ההליך הפלילי, במסגרתו נמחקו האישומים כנגדו כאשר אין זה סביר שהמדינה תדבר בשני קולות – מחד, תכיר בחוסר מעורבותו של המערער בפרשה הפלילית הנוגעת להוצאה וקבלה של חשבוניות פיקטיביות, ומאידך, תבקש להטיל עליו אחריות כספית במישור האזרחי.
- כאמור לעיל, במקור הוגש כתב אישום כנגד מונדר, המערער, קנרש, חברת יניב וחברת יוקס (ת"פ 10-06-39489), ובהמשך, עם ההגעה להסדר טיעון, נמחק המערער מכתב האישום, והאחרים הורשעו על פי הודאתם בכתבי אישום מתוקנים.
- הסברה של המדינה למחיקת האישומים כנגד המערער התמקד בשיקולי יעילות. כך, על פי בא כוחה בדיון שהתקיים ביום 19.9.11, במסגרתו חזרו הנאשמים מונדר והמערער מכפירתם, ומונדר הורשע על פי הודאתו:
- "לגבי התיקון בכתב האישום, מתמקד בשני שינויים מרכזיים: מחיקת נאשם 5 ושינוי רכיב סכום העבירה המיוחס לנאשם 4. עיקר הראיות בתיק התייחסו למכירת דלק ללא חשבוניות שמכר נאשם 1 לנאשם 4 בתקופה של שנה. על בסיס זה, חישבנו את המכירות של נאשם 4 מתוך מסקנה עובדתית שמכר את מה שקנה, וזאת בהיעדר אמצעי אחסון מתאימים...."**
- כתב האישום המתוקן נשען על אותן עובדות אך מציג תמונה מהימנה יותר של ביצוע העבירה, מציג את הערך הנוסף של נאשם 4 של הקניות והמכירות ללא חשבוניות... אם כתב האישום המקורי הציג את פעילות המכירה הרי שכתב האישום המתוקן אינו מציג את תמונת המכירות אלא תמונה מלאה ומתמקד ברווח בגינו לא שולם מס.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 11-12-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

1 לגבי מחיקת נאשם 5, מלכתחילה הואשם הנאשם על סעיף 120 כמי
2 שלא פעל למנוע את העבירות. מכיוון שהעבירה הינה פחותה משל
3 נאשם 4, סבורנו כי קידום היעילות השיפוטית והרתעת העבריינים
4 המרכזיים בפרשה מצדיקים הגעה להסדר טיעון בו יימחק חלקו של
5 נאשם 5".

6 [ההדגשות אינן במקור]

7 מהאמור לעיל עולה אפוא כי מחיקת המערער (נאשם 5) נבעה מהחלטת המדינה
8 להתמקד בעבריינים העיקריים בפרשה, ובהם מונדר, כאשר אין ספק כי האחרון הוא
9 הרוח החיה שמאחורי המעשים הבלתי חוקיים שבצעו במסגרת העסק של סול זול.

10 על אף שהמערער מכיר בכך שאין בממצאים ובמסקנות בהליך הפלילי כדי לחייב
11 בהליך האזרחי, כאשר מדובר בזיכוי (פסקה 38 לסיכומי התשובה של המערער), טוען
12 הוא כי המשיב התעלם מקיומם של ממצאים שיש בהם כדי לחזק את טענתו לפיה הוא
13 לא היה שותף למעשיו הבלתי חוקיים של אהיו.

14 אבהיר כי בנסיבות העניין, אינני מוצא בהחלטה למחיקת המערער מכתב האישום
15 (ויודגש כי אין מדובר בזיכוי כי אם במחיקה), כדי להוות קביעה פוזיטיבית לעניין
16 המודעות המיוחסת למערער למעשי מונדר.

17 בפסיקה הובהר זה מכבר כי בנסיבות של מחיקת אישום במסגרת הסדר טיעון, לא
18 ניתן לייחס להיעדר האישום הפלילי כל משמעות ראייתית במישור האזרחי.

19 ראו לעניין זה את שנאמר בנסיבות הדומות לענייננו בע"א 4202/08 **עאמר אלסאנע**
20 **ואח' נ' מנהל מע"מ (1.7.10)**, בפסקה 12 לפסק דינו של כבוד השופט ע' פוגלמן:

21 "בענייננו, הורשע המערער בעבירות של ניכוי ביודעין של מס
22 תשומות. בפסק הדין המרשיע נקבעו ממצאים שלפיהם קיבל
23 המערער חשבוניות פיקטיביות. בצד האמור, נעדר פסק הדין בתיק
24 הפלילי כל קביעה פוזיטיבית בשאלת זהות הגורם אשר הוציא את
25 החשבוניות. אמנם, כתב האישום המקורי ייחס למערער עבירות
26 שעניינן הוצאת חשבוניות מס. עם זאת, עבירות אלה נמחקו מכתב
27 האישום נגד המערער במסגרת הסדר הטיעון, ומשכך לא הואשם
28 המערער בביצוען. בדומה לזיכוי, לא ניתן לייחס להיעדר האישום
29 הפלילי כל משמעות ראייתית במישור האזרחי, ואין בה כדי לשלול
30 הטלת כפל מס על המערער כמי שהוציא חשבוניות כוזבות".

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 [ההדגשות במקור]
- 2 הנה כי כן, הגם שמטעמי יעילות החליטה המדינה בהליך הפלילי להתמקד בעבריו
- 3 העיקרי ולשם כך הסכימה למחוק את המערער מכתב האישום כחלק מההסדר
- 4 במסגרתו הודו והורשעו יתר המעורבים - אין בכך בהכרח כדי להוביל לתוצאה לפיה
- 5 במישור האזרחי לא תוטל על המערער אחריות לתשלום המס שנגרע מקופת המדינה.
- 6 60. טענה נוספת בפי המערער היא כי מקביעות בית המשפט בנצרת בעניין חסוי עולה כי
- 7 המס הנובע מהעסקאות שנערכו בין יוקס-קנרש ומונדר ל"לקוחות הקצה" דווח בפועל
- 8 על ידי חברת יוקס, שהרי קנרש ויוקס הואשמו בסופו של דבר אך בכך שסייעו למונדר
- 9 להתחמק מתשלום מס ולא בכך שהשמיטו מס בעצמם. עוד מבקש המערער להסיק
- 10 מכך שבפסק הדין הנ"ל מדובר על מכירה למונדר, ולא למערער, מסקנה לפיה אין
- 11 להטיל עליו אחריות.
- 12 המשיב, מנגד, טוען כי קביעות פסק הדין הנ"ל תומכות דווקא בעמדתו שכן נקבע שם
- 13 כי מונדר (המכונה שם מ') נמנע מלדווח על עסקאות שערך לרשויות המס.
- 14 61. סבורני כי למקרא פסק הדין עולה שיש בו בראש ובראשונה כדי לחזק את מעורבותו
- 15 של מונדר בפרשה. לצד קביעתו של בית המשפט שם כי המדינה מושתקת מלטעון
- 16 בהליך האזרחי כי הושטו עסקאות מדיווחי המערער, שעה שבמסגרת ההליך
- 17 הפלילי טענה באופן פוזיטיבי כי החברה המערערת לא השמיטה הכנסות, הושם בפסק
- 18 הדין דגש על חלקו הניכר של מונדר אל מול חלקם של החברה המערערת ומנהלה. בית
- 19 המשפט הבהיר שם כי הדגשת מעשיו הפליליים של מונדר ומידת חומרתם, בהשוואה
- 20 למעשי המערערת ומנהלה, נועדה להביא לדחיית טענתו של מונדר לאפליה שהועלתה
- 21 בהליך הפלילי ולתרום לסלילת הדרך להרשעה בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום
- 22 המתוקן - אי ניהול פנקסי חשבונות ושימוש במרמה בכוונה להתחמק מתשלום מס.
- 23 אזכיר כי קביעות אלו לא נכללו בהכרעת הדין ובגזר הדין בענייננו של מונדר בת"פ
- 24 39489-06-10 נוכח הסדר הטיעון, ובכך יש כדי לתרום דווקא לתשתית הראייתית
- 25 שפרש בפניי המשיב.
- 26 אכן, פסק הדין אינו מזכיר את המערער, אלא את מונדר בלבד, אך זאת על שום שהוא
- 27 נסמך על ההליך הפלילי שהוגש כנגד מונדר כאשר האישומים כנגד המערער נמחקו.
- 28 כאמור, אחריותו במישור האזרחי של המערער נובעת מכך שלכל הפחות עצם עינוי
- 29 למעשיו של מונדר במסגרת עסקו שלו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 49755-11-12 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

62. סוף מעשה במחשבה תחילה. מי שמעניק סמכויות נרחבות היקף בעסקו לאדם אחר, גם אם מתוך מטרה ראויה של שיקום, וגם אם קיימת בינו לבין אותו אדם קרבה משפחתית, מצופה ממנו לפקח על התנהלותו של אותו אדם בעסקו, ואין להישמע לטענתו כי הלה ביצע את המעשים המיוחסים לו ב"עסק" אחר ונפרד משלו.
63. מכאן לקנס שהוטל על המערער.
- בעניין זה עשה המשיב שימוש בסמכותו מכוח סעיף 95 לחוק, לפיו רשאי הוא להטיל על עוסק שספריו נפסלו קנס בשיעור 1% מסך עסקאותיו. את החלטתו נימק המשיב בכך שעל פי מהות פעילות העסק של המערער ומחזור עסקיו, היה עליו לנהל ספרים לפי שיטת החשבונאות הכפולה ובהתאם לתוספת י"ד להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות), תשל"ג-1973 שעניינה "ניהול פנקסי חשבונות על-ידי בעלי תחנות דלק". בהנמקתו ציין המשיב בין היתר, כי סול זול רכשה דלק ללא חשבונות ומכרה דלק "בשחור" ללא הוצאת חשבונות מס כנדרש בחוק וכן כי סול זול לא ניהלה ספר קופה, ספר כניסת טובין לגבי קניות דלק ולא תיעדה כראוי את המכירות, כגון באמצעות דו"ח יומי של מכירות דלק.
- המשיב ביסס קביעותיו, בין היתר, על הודעת המערער מיום 26.6.08, במסגרתה לא ידע להשיב על השאלות אילו ספרי הנהלת חשבונות הוא מנהל (נספח 13 לתצהיר המשיב, עמ' 1 ש' 16-17), האם הוא מנהל ספר דו"ח יומי על מכירת דלק (שם, עמ' 2, ש' 28-29) ואף ציין כי למיטב ידיעתו אין לו ספר כניסת טובין (שם, עמ' 3 ש' 79-81).
- עוד התבסס המשיב על הודעה שנגבתה מרו"ח עיסאוי פריג', לפיה לא נוהלה כרטסת ספקים (נספח 14 לתצהיר המשיב, עמ' 2 ש' 24-25).
64. בתצהירו התייחס המערער לאי ניהול הנהלת חשבונות כפולה בעסק, אי ניהול ספר קופה, ספר כניסת טובין לגבי קניות דלק ותיעוד ראוי של המכירות וכן דו"ח יומי של מכירת דלק, וטען כי מדובר אך ב"ליקוי טכני" (סעיף 48 לתצהיר המערער).
65. כשנשאל על כך המערער בבית המשפט, לא הכחיש כי בעת הרלוונטית לא ידע כיצד עליו להתנהל בכל הנוגע לרישום בספרים. כך לדבריו בפרוטוקול עמ' 8 ש' 22-8:
- "ש. מפנה לסעיף 48 לתצהירך בו אתה מודה שלא ניהלת הנהלת חשבונות, ספר קופה, האם זה לא נכון מה שכתוב בסעיף הזה?"

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 12-11-49755 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

1 ת. כל העולם היה מתנהל אחרת, אני כחדש לא יודע מה צריך לנהל ומה
2 צריך לרשום בספרים, רואה החשבון לא אמר לי את זה, הייתי קונה 8
3 אלף ליטר, מה שנשאר צריך לשלם עליו הייתי הולך לרואה חשבון, לא
4 ידעתי שצריך לרשום כל יום מה שצריך לרשום ומה לא, זה ככה.

5 ש. רואה החשבון שלך לא הנחה אותך איך צריך לנהל ספרים?

6 ת. לא כל העולם היה מנוהל כמו שידענו. בזמנו היינו חדשים ולא ידעתי,
7 עובדה אני היום למדתי מכל המעצרים ומכל הבן אדם והעולם
8 השתנה, לא היה אייפון ועכשיו יש אייפון.

9 ש. למה לא הבאת תצהיר של רו"ח שיתמוך בטענה שלך שלא ידעת ולא
10 הוסבר לך?

11 ת. עוד הפעם את מבקשת דברים שהיינו בזמן ועכשיו אנחנו בזמן, בזמנו
12 לא ידענו שאנחנו צריכים לנהל, היו 2 משאבות מוציא סולר ומוכר
13 וזהו. בסוף חודש לוקח את כל החשבונות שהוצאתי לאנשים ולקחתי
14 מספקים ולוקח לרואה החשבון והוא לא אמר לי שיש טעות ולא הנחה
15 אותי שצריך לעשות ככה וככה, מתי שידעתי שצריך לעשות דברים
16 שלא הייתי עושה אותם אני עושה אותם עד היום".

17 וראו גם בהמשך, בעמ' 9 ש' 4-2:

18 "ש. נכון שלא ביצעת רשימות מלאי בשנים 2007-2008?

19 ת. אמרתי לך עוד הפעם בזמנו אני אומר לך אני הייתי חדש ולא ידעתי
20 שצריך לעשות ככה וככה וככה, כל העולם היה בחיתוליו".

21 [ההדגשה הוספה]

22 66. דומני כי העולם "לא היה בחיתוליו" בכל הנוגע לחובתו של עוסק לנהל ספרים,
23 והמערער, למעשה, כלל אינו מתכחש לעובדה כי בעת הרלוונטית אכן לא ניהל ספרים
24 כדין. אשר על כן, בקשתו לביטול קנס הפסילה שהוטל עליו – נדחית.

25 **סוף דבר**

26 67. על יסוד כל האמור לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי צדק המשיב בהחלטותיו בהתייחס
27 למערער. לפיכך, דין הערעור להידחות.

28 המערער ישלם למשיב הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד בסך של 50,000 ₪, שישולמו
29 בתוך 30 יום, שאם לא כן יישאו הפרשי הצמדה וריבית החל מהיום ועד למועד
30 תשלומם בפועל.

31

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 49755-11-12 בדיר נ' מנהל מס ערך מוסף פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

ניתן לפרסם את פסק הדין כעבור שבעה ימים מיום חתימתו.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים בדואר ובפקס ותוודא טלפונית קבלתו.

ניתן היום, י"ב תשרי תשע"ח, 02 אוקטובר 2017, בהעדר הצדדים.

ד"ר שמואל בורנשטיין, שופט